

Examenul de bacalaureat național 2016

Proba E. c)

Matematică $M_mate-info$

Varianta 01

Filiera teoretică, profilul real, specializarea matematică-informatică

Filiera vocațională, profilul militar, specializarea matematică-informatică

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

- 5p** 1. Determinați al patrulea termen al progresiei aritmetice $(a_n)_{n \geq 1}$, știind că $a_1 = 1$ și $a_2 = 4$.
- 5p** 2. Determinați numărul real a , știind că punctul $A(1, a)$ aparține graficului funcției $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x^2 + 4$.
- 5p** 3. Rezolvați în mulțimea numerelor reale ecuația $9^{x-2} = 3^{2-x}$.
- 5p** 4. Calculați probabilitatea ca, alegând un număr din mulțimea numerelor naturale de două cifre, acesta să fie mai mic sau egal cu 30.
- 5p** 5. În reperul cartezian xOy se consideră punctul $A(0, 3)$. Determinați ecuația dreptei care trece prin punctul A și are panta egală cu 1.
- 5p** 6. Se consideră triunghiul ABC , cu $AB = 10$, $AC = 10$ și $BC = 12$. Arătați că $\sin B = \frac{4}{5}$.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1. Se consideră matricea $A(m) = \begin{pmatrix} -m & 1 & 1 \\ 1 & -m & 1 \\ 1 & 1 & -m \end{pmatrix}$ și sistemul de ecuații $\begin{cases} -mx + y + z = -1 \\ x - my + z = -1 \\ x + y - mz = m \end{cases}$, unde m este număr real.
- 5p** a) Arătați că $\det(A(0)) = 2$.
- 5p** b) Demonstrați că matricea $A(m)$ este inversabilă, pentru orice număr real m , $m \neq -1$ și $m \neq 2$.
- 5p** c) Pentru $m = 2$, determinați soluția (x_0, y_0, z_0) a sistemului pentru care $x_0 + 2y_0 + 3z_0 = 9$.
2. Pe mulțimea numerelor reale se definește legea de compoziție asociativă $x * y = -2xy + 10x + 10y - 45$.
- 5p** a) Arătați că $x * y = -2(x - 5)(y - 5) + 5$, pentru orice numere reale x și y .
- 5p** b) Arătați că $1 * 2 * 3 * 4 * 5 * 6 * 7 * 8 * 9 * 10 = 5$.
- 5p** c) Determinați numerele naturale m și n , pentru care $m * n = 27$.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

1. Se consideră funcția $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x^2 - 8 \ln x$.
- 5p** a) Arătați că $f'(x) = \frac{2(x-2)(x+2)}{x}$, $x \in (0, +\infty)$.
- 5p** b) Determinați intervalele de monotonie a funcției f .
- 5p** c) Demonstrați că ecuația $f(x) = 0$ are două soluții reale distincte.
2. Se consideră funcția $f: (4, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{1}{x(x-4)}$.
- 5p** a) Arătați că $\int_5^{10} (x-4) f(x) dx = \ln 2$.
- 5p** b) Determinați volumul corpului obținut prin rotația în jurul axei Ox a graficului funcției $g: [5, 6] \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x) = x f(x)$.
- 5p** c) Demonstrați că $\lim_{n \rightarrow +\infty} \left(n^2 \int_n^{n+1} f(x) dx \right) = 1$.

Examenul de bacalaureat național 2016

Proba E. c)

Matematică $M_{\text{mate-info}}$

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 01

Filiera teoretică, profilul real, specializarea matematică-informatică

Filiera vocațională, profilul militar, specializarea matematică-informatică

- Pentru orice soluție corectă, chiar dacă este diferită de cea din barem, se acordă punctajul corespunzător.
- Nu se acordă fracțiuni de punct, dar se pot acorda punctaje intermediare pentru rezolvări parțiale, în limitele punctajului indicat în barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1.	$r = 4 - 1 = 3$ $a_4 = 1 + 3 \cdot 3 = 10$	2p 3p
2.	$f(1) = a \Rightarrow 1^2 + 4 = a$ $a = 5$	3p 2p
3.	$3^{2(x-2)} = 3^{2-x} \Leftrightarrow 2x - 4 = 2 - x$ $x = 2$	3p 2p
4.	Sunt 90 de numere naturale de două cifre, deci sunt 90 de cazuri posibile Sunt 21 de numere naturale de două cifre care sunt mai mici sau egale cu 30, deci sunt 21 de cazuri favorabile $p = \frac{\text{nr. cazuri favorabile}}{\text{nr. cazuri posibile}} = \frac{21}{90} = \frac{7}{30}$	1p 2p 2p
5.	$y - 3 = 1 \cdot (x - 0)$ $y = x + 3$	3p 2p
6.	$AD = 8$, unde $AD \perp BC$, $D \in BC$ $\sin B = \frac{AD}{AB} = \frac{4}{5}$	2p 3p

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1.a)	$A(0) = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \end{pmatrix} \Rightarrow \det(A(0)) = \begin{vmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \end{vmatrix} =$ $= 0 + 1 + 1 - 0 - 0 - 0 = 2$	2p 3p
b)	$\det(A(m)) = \begin{vmatrix} -m & 1 & 1 \\ 1 & -m & 1 \\ 1 & 1 & -m \end{vmatrix} = (2 - m)(m + 1)^2$ Pentru orice număr real m , $m \neq -1$ și $m \neq 2$, obținem $\det(A(m)) \neq 0$, deci matricea $A(m)$ este inversabilă	3p 2p
c)	Pentru $m = 2$, sistemul este compatibil nedeterminat și soluțiile sistemului sunt de forma $(1 + \alpha, 1 + \alpha, \alpha)$, unde $\alpha \in \mathbb{R}$ Cum $x_0 + 2y_0 + 3z_0 = 9 \Leftrightarrow 1 + \alpha + 2(1 + \alpha) + 3\alpha = 9 \Leftrightarrow \alpha = 1$, soluția sistemului care verifică relația este $(2, 2, 1)$	3p 2p
2.a)	$x * y = -2xy + 10x + 10y - 50 + 5 =$ $= -2x(y - 5) + 10(y - 5) + 5 = -2(x - 5)(y - 5) + 5$, pentru orice numere reale x și y	2p 3p

b)	$x * 5 = 5 * y = 5$, pentru x și y numere reale $((1 * 2 * 3 * 4) * 5) * 6 * 7 * 8 * 9 * 10 = 5 * (6 * 7 * 8 * 9 * 10) = 5$	2p 3p
c)	$-2(m-5)(n-5) + 5 = 27 \Leftrightarrow (m-5)(n-5) = -11$ Cum m și n sunt numere naturale, obținem $m = 4$, $n = 16$ sau $m = 16$, $n = 4$	2p 3p

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

1.a)	$f'(x) = 2x - \frac{8}{x} =$ $= \frac{2x^2 - 8}{x} = \frac{2(x-2)(x+2)}{x}$, $x \in (0, +\infty)$	2p 3p
b)	Cum $x \in (0, +\infty)$, $f'(x) = 0 \Leftrightarrow x = 2$ $x \in (0, 2] \Rightarrow f'(x) \leq 0$, deci f este descrescătoare pe $(0, 2]$ $x \in [2, +\infty) \Rightarrow f'(x) \geq 0$, deci f este crescătoare pe $[2, +\infty)$	1p 2p 2p
c)	$\lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ x > 0}} f(x) = \lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ x > 0}} (x^2 - 8 \ln x) = +\infty$, $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} x^2 \left(1 - \frac{8 \ln x}{x^2}\right) = +\infty$ Cum $f(2) < 0$, ecuația $f(x) = 0$ are două soluții reale distincte	2p 3p
2.a)	$\int_5^{10} (x-4) f(x) dx = \int_5^{10} \frac{1}{x} dx = \ln x \Big _5^{10} =$ $= \ln 10 - \ln 5 = \ln 2$	3p 2p
b)	$g(x) = \frac{1}{x-4}$, deci $V = \pi \int_5^6 g^2(x) dx = \pi \int_5^6 \frac{1}{(x-4)^2} dx =$ $= \pi \left(-\frac{1}{x-4} \right) \Big _5^6 = \frac{\pi}{2}$	2p 3p
c)	Pentru $n > 4$, $\int_n^{n+1} f(x) dx = \int_n^{n+1} \frac{1}{x(x-4)} dx = \frac{1}{4} \int_n^{n+1} \left(\frac{1}{x-4} - \frac{1}{x} \right) dx = \frac{1}{4} \ln \frac{n^2 - 3n}{n^2 - 3n - 4}$ $\lim_{n \rightarrow +\infty} \left(n^2 \int_n^{n+1} f(x) dx \right) = \lim_{n \rightarrow +\infty} \ln \left(\left(1 + \frac{4}{n^2 - 3n - 4} \right)^{\frac{n^2 - 3n - 4}{4}} \right) = \ln e = 1$	2p 3p